

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-320

12/04/2019

ქ. თბილისი

შპს „ლეგომეტალის“ ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების დამამზადებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ლეგომეტალის“ მიერ წარმოდგენილია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფელ მარტყოფში (ს/კ: 81.10.38.050) ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების დამამზადებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

აღნიშნულ პროექტზე 2018 წლის 27 ივლისს შპს "ლეგომეტალმა" სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოადგინა განცხადება, სადაც გამოვლინდა, რომ შპს "ლეგომეტალის" ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების დამამზადებელი საწარმო 2016 წლიდან ფუნქციონირებდა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გარეშე. აღნიშნულთან დაკავშირებით სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი. გარდაბნის მაგისტრატი სასამართლოს 2018 წლის 19 სექტემბრის დადგენილებით, შპს „ლეგომეტალი“ ცნობილ იქნა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 797-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენად და დაეკისრა ადმინისტრაციული სახდელი.

2018 წლის 2 ოქტომბერს, შპს „ლეგომეტალმა“ მიმართა სამინისტროს სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით ადმინისტრაციული წარმოების განახლების მოთხოვნით. სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები და გაიცა სკოპინგის დასკვნა (N53 18.11.2018 წ.).

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2019 წლის 4 თებერვალს სამგორის რაიონის სოფელ წინუბანის 219-ე საჯარო სკოლის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, გზშ-ს მომამზადებელი კომპანიის შპს „წარმოების ეკოლოგიის“ და შპს „ლეგომეტალის“ წარმომადგენლები.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი არ ყოფილა წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ შპს „ლეგომეტალის“ ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების დამამზადებელი საწარმო მდებარეობს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფელ მარტყოფში არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 81.10.38.050). საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 650 მეტრით.

ძირითად პროდუქციას წარმოადგენს ალუმინის ჯართისგან დნობის საშუალებით მიღებული ალუმინის სხმულები. საწარმოში ალუმინის ჯართის შემოტანა ხდება ფერადი ლითონების ჯართის შემგროვებელი პუნქტებიდან. ალუმინის ნადნობის ფილების მიღების პროცესი მოიცავს შემდეგ ძირითად ეტაპებს: ნედლეულის (ალუმინის ჯართის) მიღებადასაწყობება; ალუმინის ჯართის მასიდან ალუმინის სხვადასხვა სახის ნაწარმის გამოყოფა; სადნობი ღუმელების მომზადება; სადნობი ღუმელების სწორი ექსპლუატაციის უზრუნველყოფა; ალუმინის ნადნობის ჩამოსხმა ლითონის სპეციალურ ყალიბებში; პირველადი დნობისას მიღებული წიდის გადამუშავება (დაფქვა ბურთულებიან წისქვილებში); დაფქვილი წიდის საცერში გაცრა მასში არსებული რკინის ლითონების გამოსაყოფად; დაფქვილი და ლითონგაცლილი წიდის დნობა ე.წ „ტიგელის“ ტიპის ღუმელებში; პროდუქტის მზა პროდუქციის საწყობში განთავსება;

საწარმოში წარმოდგენილია ჯართის გადასარჩევი და დამუშავების უბანი, ასევე სადნობი უბანი, სადაც გამოყენებული იქნება ძირითადი სადნობი ღუმელი და 3 წიდის გადამამუშავებელი სადნობი ე.წ „ტიგელი“. ძირითადი ღუმელის წარმადობაა 0.7 ტ/სთ-ში, ხოლო „ტიგელის“ ღუმელებში 500 კგ ნადნობის მიღება ხდება 24 სთ-ში. ღუმელი მუშაობს ბუნებრივ აირზე. 1 ტ მზა პროდუქციის დასამზადებლად გამოიყენება 90 მ 3 ბუნებრივი აირი. ღუმელში დღე-ღამეში შესაძლებელია 3 ციკლის ჩატარება და 19,726 ტონა ალუმინის ჯართისგან - 16.8 ტონა ალუმინის სხმულის წარმოება, საიდანაც ასევე წიდის სახით მიიღება 2.7 ტ ალუმინის შემცველი წიდა.

ძირითად ღუმელში ალუმინის ჯართის გადადნობის შემდეგ ხდება მიღებული წიდის გადამამუშავება. პირველ ეტაპზე წიდა იფქვევა 3 ბურთულიან წისქვილში. ბურთულებიანი წისქვილის წარმადობაა 300 კგ წიდის დაფქვა 5 საათის განმავლობაში. აღნიშნული წისქვილები უზრუნველყოფს დღეში 2,7 ტონამდე წიდის გადამამუშავებას, თითოეული წისქვილი დღეში ატარებს სამ ციკლს და მუშაობს 15 საათის განმავლობაში. წისქვილებიდან გამოყოფილი აირმტვერნარევი იწმინდება მტვერდამჭერ სისტემაში, კერძოდ ციკლონში 70 %- იანი ეფექტურობით და შემდგომ ციკლონის თავზე დამონტაჟებულ ქსოვილის ფილტრში, რომლის ეფექტურობა არანაკლებ 99 %-ის ტოლია. მტვერდამჭერ სისტემაში დაჭერილი ალუმინის შემცველი მტვრის გადადნობა ხდება „ტიგელის“ ტიპის ღუმელებში.

დაფქვილი წიდა შემდგომ ეტაპზე გაივლის საცერ დანადგარს, სადაც საათში ხდება 200 კგ წიდის გაცრა (წიდისგან ლითონის გამოყოფა). დღეში საშუალოდ 2700 კგ წიდის გადამამუშავებით მიიღება 1200 კგ ლითონის ჯართი და 1500 კგ ალუმინის შემცველი დაფქვილი წიდა.

დაფქვილი და გაცრილი წიდის გადადნობა ხდება ე.წ „ტიგელის“ ტიპის ღუმელებში. თითოეულ ღუმელში იყრება 750-800 კგ წიდა, დნობა მიმდინარეობს 24 საათის

განმავლობაში, რის შედეგადაც მიიღება 500 კგ ალუმინის სხმულები და 200 კგ წიდა, რომელიც შემდგომი გადამუშავებისათვის არ გამოიყენება. ორივე ღუმელში წელიწადში ხდება 365 ტონა ალუმინის ნადნობი სხმულის და 146 ტონა წიდის მიღება. აღნიშნულ ღუმელების თავზე დამონტაჟებულია ქოლგები გამწოვი მილით.

წელიწადში 7200 ტონა ალუმინის ჯართის გადამუშავებით (გადადნობით) მიიღება 6497 ტ ალუმინის სხმული, 146 ტ წიდა და 438 ტ ლითონის ჯართი. ღუმელი მუშაობს 24 საათის განმავლობაში, წელიწადში 365 დღეს.

ტექნოლოგიების დაცვის შედეგად მიღებული ალუმინის ლითონის გამდნარი მასა ისხმება თუჯის ყალიბებში სპეციალურად მოწყობილ ნახევრად ავტომატურ კონვეიერზე. პროდუქციის შენახვა ხდება მზა პროდუქციის საწყობში.

წყალი საწარმოში გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის წყლის შემოტანა ხდება ავტოციტერნებით და ისხმება 20 მ 3 მოცულობის წყლის ავზში მისი შემდგომი გამოყენებისათვის.

საწარმოს ტერიტორია ბიომრავალფეროვნების მხრივ ღარიბია, ტერიტორიაზე ძირითადად გვხვდება ეკალ-ბარდების ბუჩქები.

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლებისთვის მოწყობილია შიდა საკანალიზაციო სისტემა, რომელიც მიერთებულია საწარმოს ტერიტორიაზე არსებულ ბეტონის ამოსაწმენდ ორმოზე.

საწარმოო პროცესები მიმდინარეობს დახურულ შენობაში, რაც ამცირებს სანიაღვრე წყლებზე ზემოქმედებას. სანიაღვრე წყლების დაბინძურება შესაძლოა მოხდეს გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დროს, ტექნიკის ან სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების შენობის გარეთ დაღვრის ან საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში. საწარმო ვალდებულია მუდმივად გააკონტროლოს საწარმოო პროცესები სანიაღვრე წყლების დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად.

საწარმოში წარმოიქმნება სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენები. ნარჩენების შეგროვება ხდება სეპარირებულად, რისთვისაც გამოიყენება სათანადო მარკირების, საჭირო რაოდენობის ჰერმეტიკულ-სახურავიანი კონტეინერები. ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსებისათვის მოწყობილია სპეციალური მოედნები, რომელიც უზრუნველყოფილია ბეტონის საფარით. სახიფათო ნარჩენების საწარმოს ტერიტორიიდან გატანა მოხდება შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციის მიერ.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოიქმნება ნარჩენები ალუმინის ოქსიდების შემცველი წიდის სახით, რომლის წლიური რაოდენობა დაახლოებით 146 ტონაა. აღნიშნული წიდა დროებით დასაწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე არსებულ შენობაში. ასევე ნედლეულის გადარჩევისას, წიდის დაფქვის და გაცრის შემდეგ წარმოიქმნება 438 ტ ლითონის ჯართი, რომელიც გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციას.

გზშ-ს ანგარიშის შესაბამის თავებში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით.

იდენტიფიცირებულია საწარმოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შედგენილობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები;

ობიექტის ექსპლუატაციისას ხდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა ალუმინის ოქსიდის, აზოტის დიოქსიდის, გოგირდის დიოქსიდისა და ნახშირბადის ოქსიდის სახით. გაზნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში შემოდინიშნული მავნე ნივთიერების, მათ შორის ჯამური შემოქმედების პოტენციალის მქონე ნივთიერებების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

გზმ-ს ანგარიშს ახლავს საქმიანობის გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის და მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური შემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები. აღნიშნული გზმ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის, ასევე I დანართის მე-6 პუნქტის და II დანართის 10.3 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „ლეგომეტალის“ ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების დამამზადებელი საწარმოს ექსპლუატაციაზე (გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფელი მარტყოფი);
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ლეგომეტალმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე შემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი შემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „ლეგომეტალმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება.
5. შპს „ლეგომეტალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 1 თვის ვადაში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შესათანხმებლად წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად, სადაც ასევე გათვალისწინებული იქნება წიდის მართვის საკითხები; შპს „ლეგომეტალმა“ უზრუნველყოს ნარჩენების მართვა სამინისტროსთან შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად.
6. შპს „ლეგომეტალმა“ აწარმოოს ტექნიკური დანადგარების გამართულობაზე მუდმივი კონტროლი;

7. შპს „ლეგომეტალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 2 თვის ვადაში უზრუნველყოს საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის (სანიაღვრე ქსელის მოწყობა, სანიაღვრე წყლის გაწმენდა/ჩაშვება) საკითხის შესახებ დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა; შპს „ლეგომეტალმა“ სანიაღვრე წყლების მართვა უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული ღონისძიებების შესაბამისად.
8. შპს „ლეგომეტალმა“ უზრუნველყოს საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიის და საწარმოს ტერიტორიის მორწყვა ცხელ და მშრალ ამინდში მტვრის წარმოქმნის შესამცირებლად;
9. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
10. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ლეგომეტალს“;
11. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ლეგომეტალის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
12. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გარდაბნის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
13. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

